

Kansen en bedreigingen voor de legsector na het verbod op traditionele kooihuisvesting ?

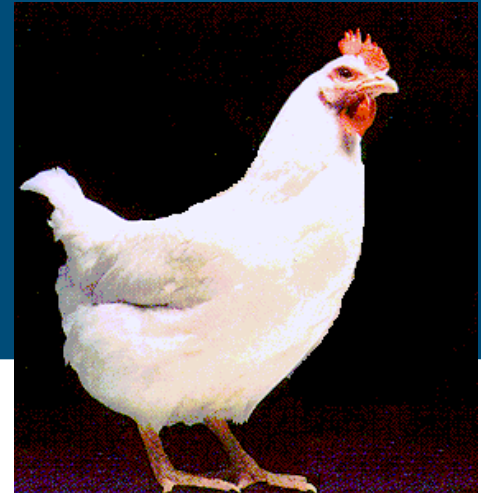
Peter van Horne
LEI

Wageningen Universiteit en Research Center

Inhoud

- EU en NL wetgeving
- Productie kosten houderijsystemen
- Afzet marken / Opbrengstprijis
- Concurrentiepositie met derde landen
- Perspectief en conclusies

1. Wetgeving EU, Duitsland en NL

EU Richtlijn 99/74 'welzijn leghennen'

2003: Oppervlakte 550 cm²/hen

2012: Verrijkte kooi met oppervlakte 750 cm²,
legnest, zitstok en strooiselvoorziening

2010: Duitsland

2012: Nederland

Kolonie-huisvesting met extra houderij-eisen

Houderij systemen

Verrijkte kooi

Zitstok
Legnest
Strooisel
Kooi hoogte
Meer ruimte

Alternatief

Zitstok
Legnest
Strooisel
Meer ruimte

Kolonie huisvesting: Duitsland en Nederland

- Grote kooi:
circa 30
hennen per kooi
- Hogere kooi
- Meer ruimte per
hen: 890 cm²
- 2 zitstokken

2. Productie kosten

Kostprijs per kg eieren:

- Traditionele kooi (550 cm²)
- Verrijkte kooi (EU eisen)
- Kolonie huisvesting (D en NL)

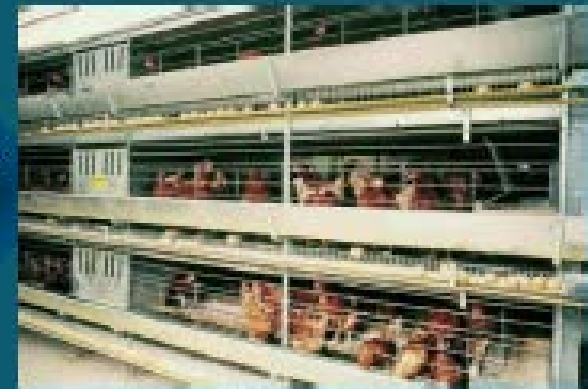

Ontwikkeling houderij-systemen leghennen

Conventional cage

Improving
bird welfare

Enriched cage

Aviary

Improving
efficiency

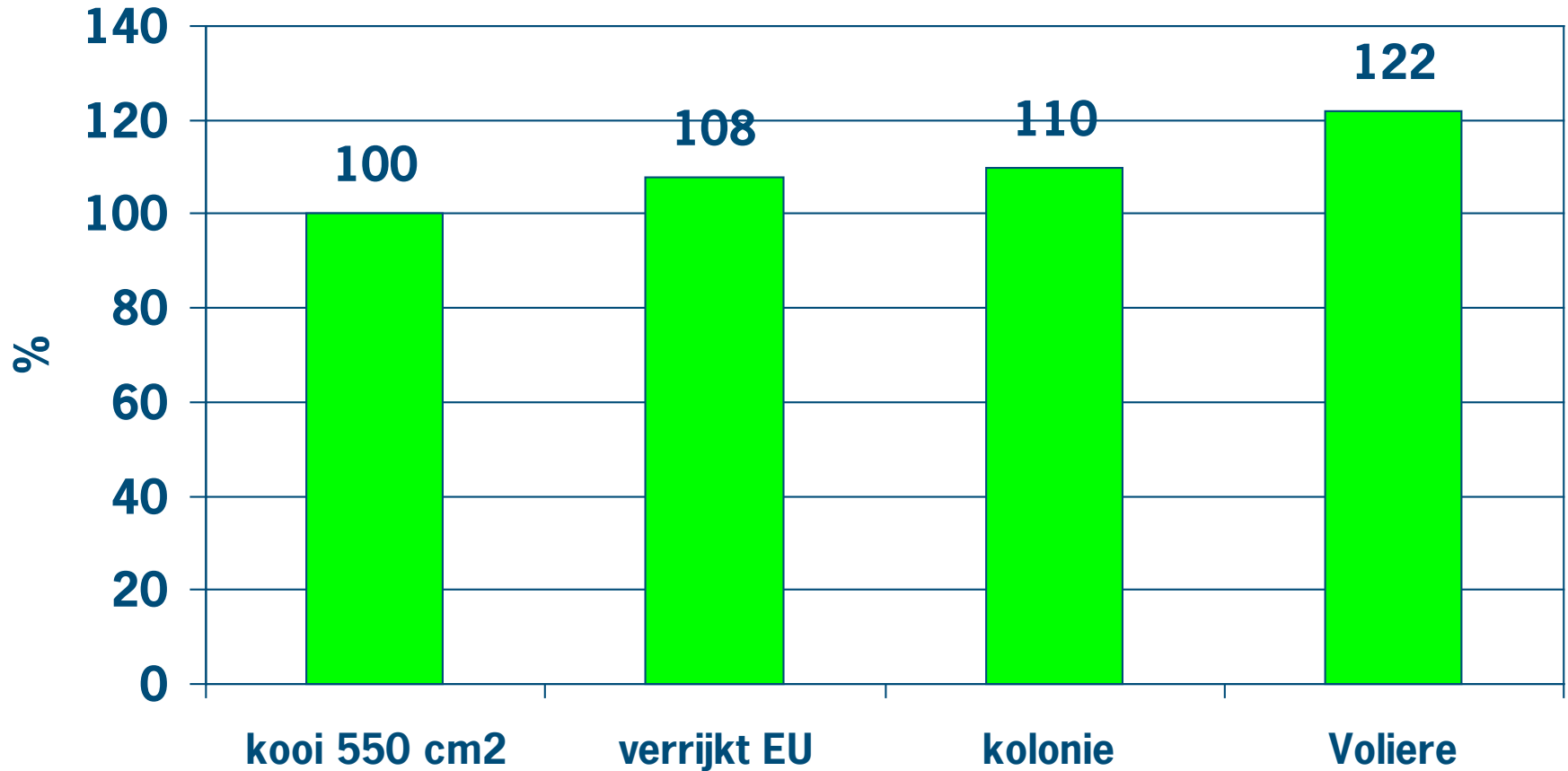
Barn / deep litter

Uitgangspunten houderijsystemen:

- Verrijkte kooi / koloniehuisvesting:
 - Goede productie resultaten (vergelijkbaar met trad. kooi)
 - Hogere investering per henplaats

- Voliere systemen:
 - Hoger voerverbruik / meer uitval
 - Vraagt meer arbeid
 - Hogere investering per henplaats
 - Duurdere opfokken

Meer ruimte per hen, hogere kostprijs.....

3. Afzetmarkten en opbrengstprijzen

- Afzetmarkt Nederlandse consumptie-eieren
- Opbrengstprijzen
- Inkomens leghennenhouders (LEI)
- Concurrenten binnen EU

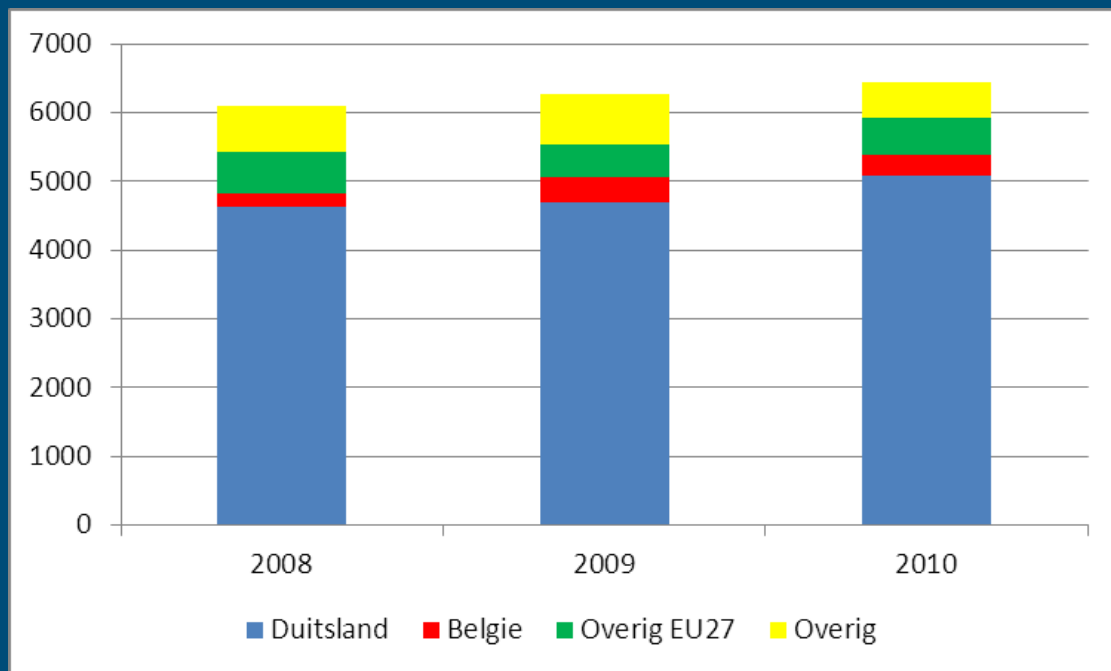

Afzetmarkt Nederlandse consumptie eieren

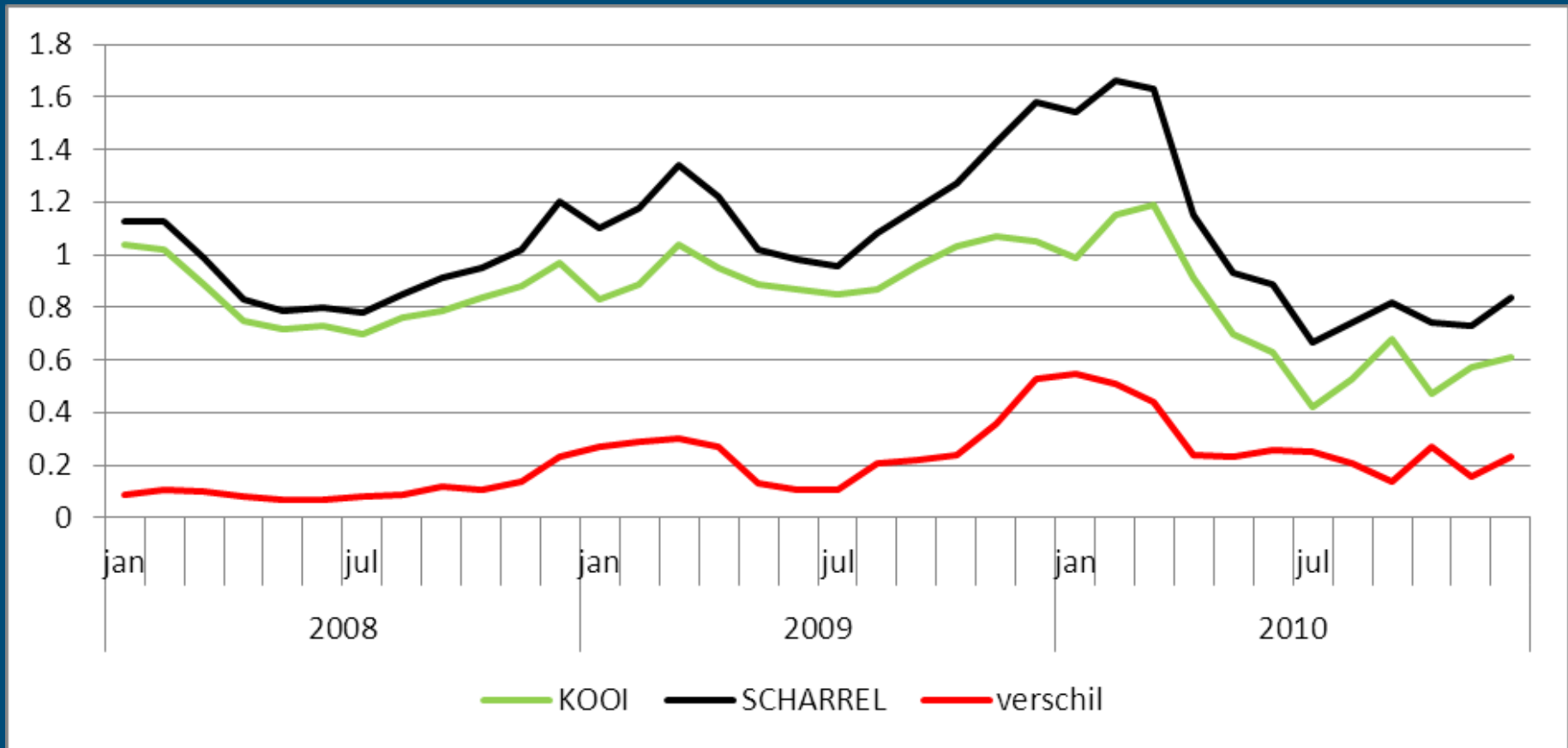
■ Afzetmarkt NL: 91% alternatief ei

■ Export (data 2009):

- Duitsland 76%
- Zwitserland 4%
- VK 5%
- België 4%
- Overig 11%

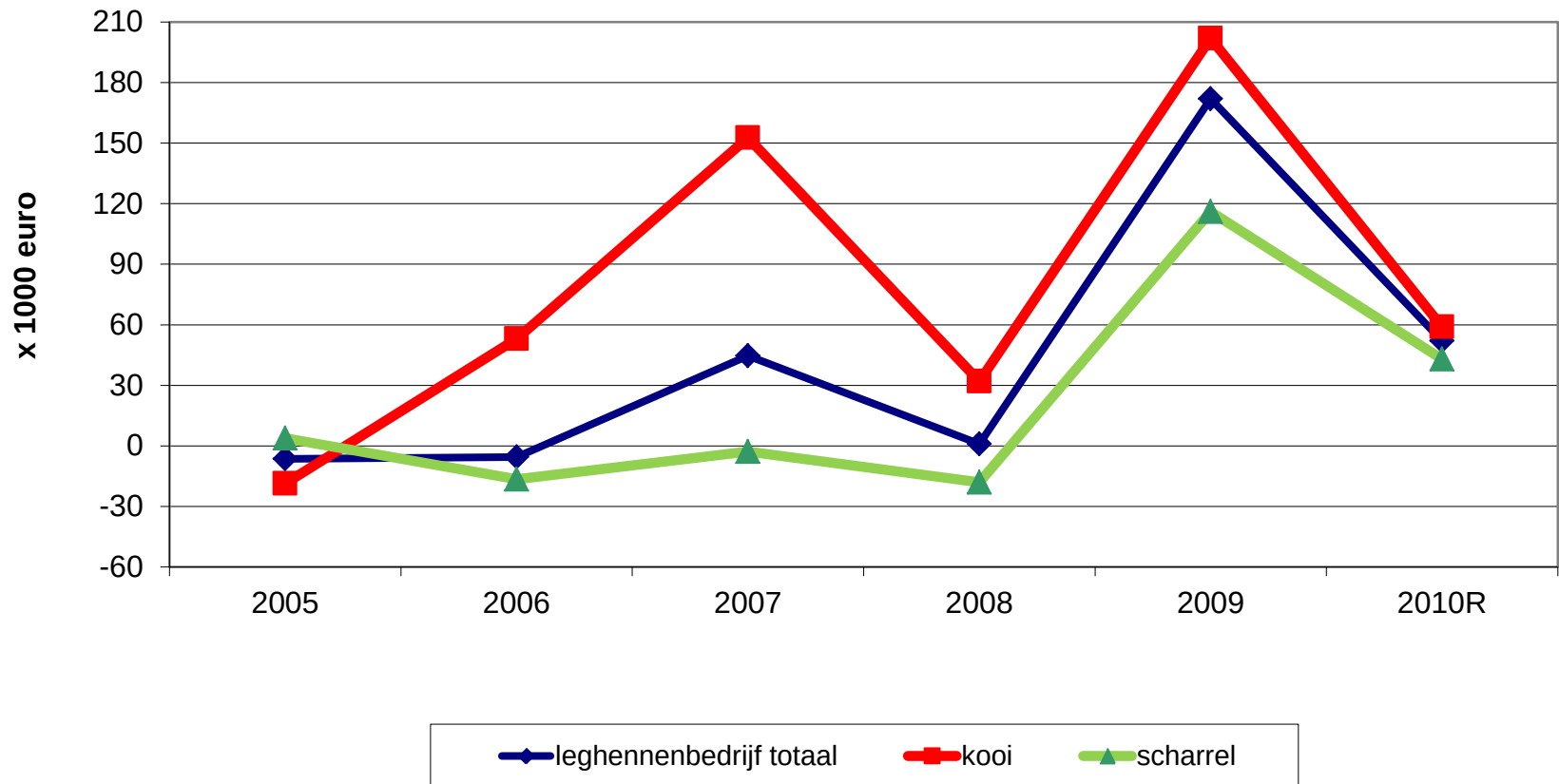

Prijs kooi en scharrel (bruin, euro per kg)

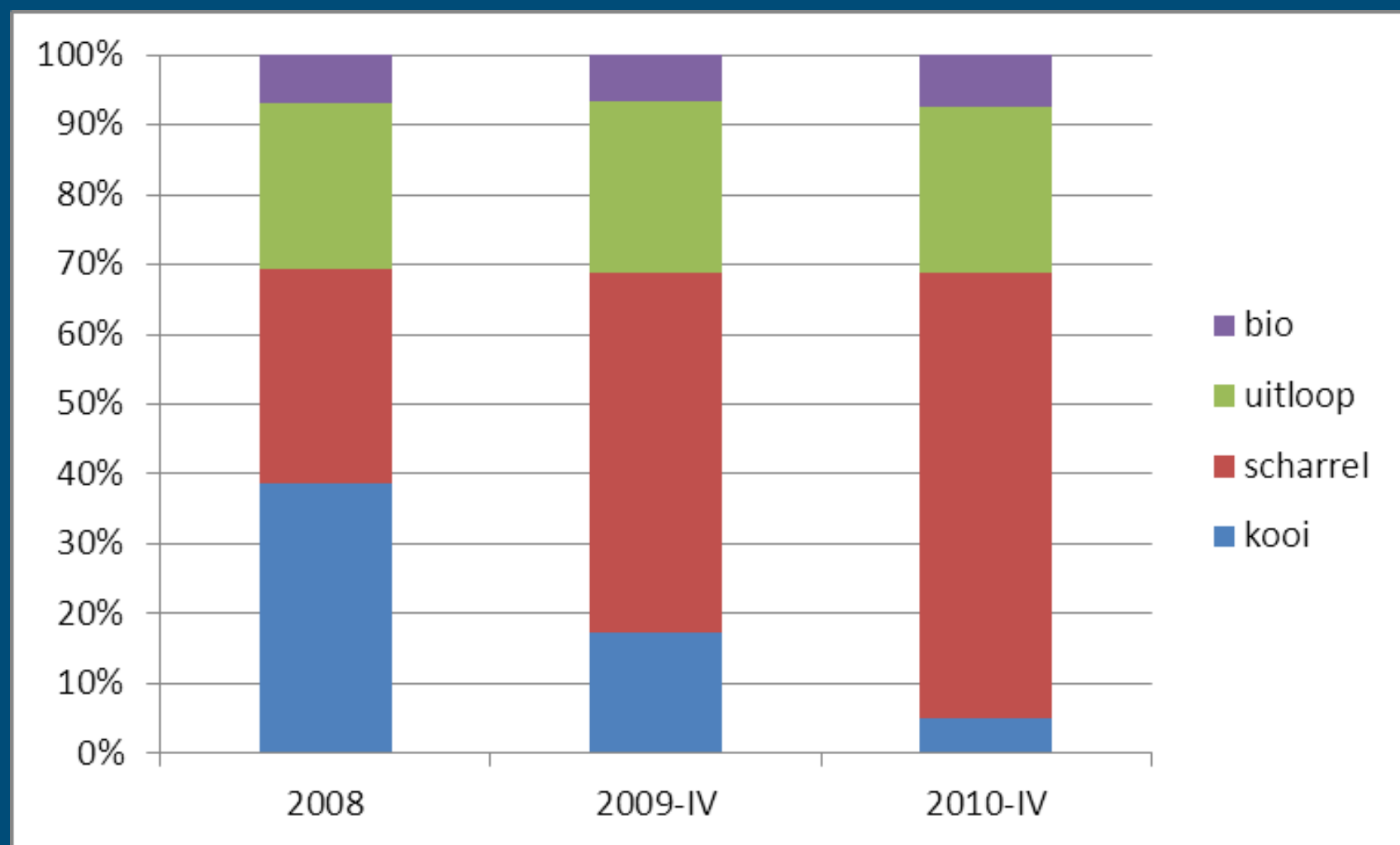

Inkomen leghennenhouder 2005 – 2010

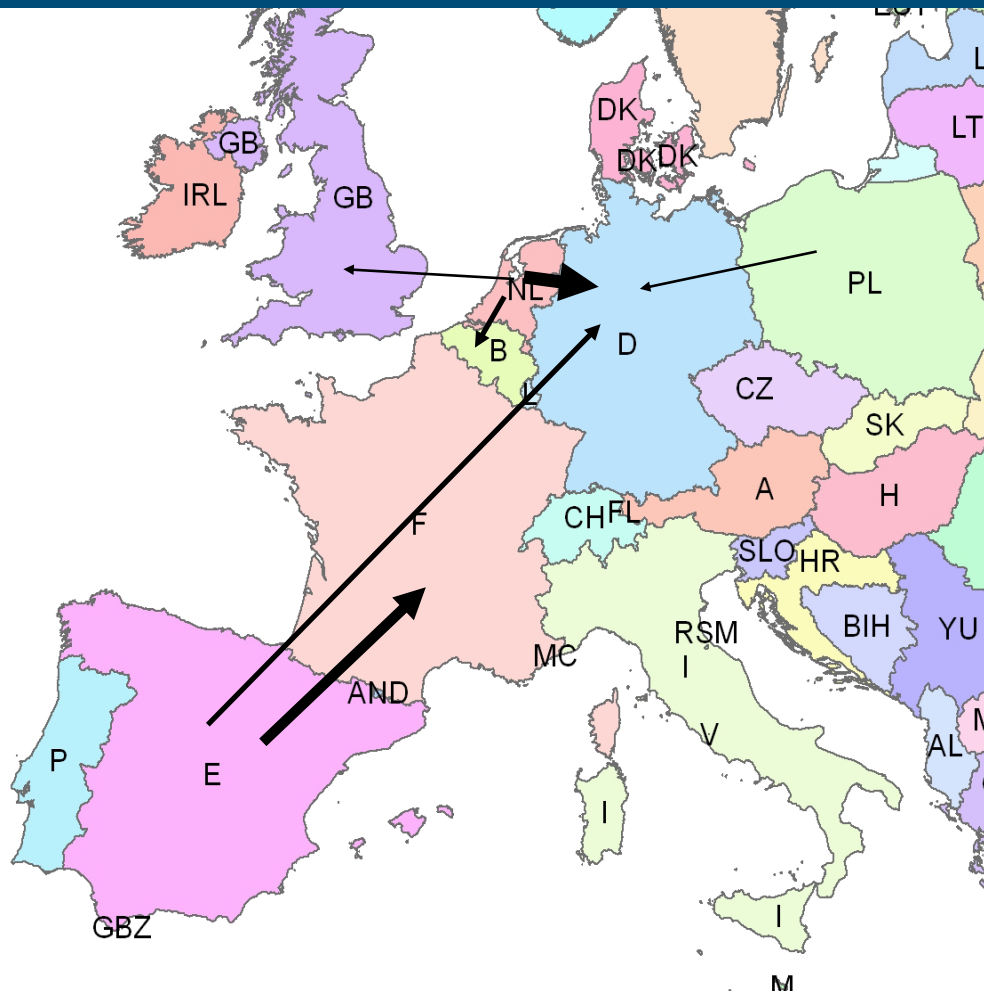
(*1000 euro per onbetaalde arbeidsjaar)

Aankoop eieren Duitsland, naar soort (%)

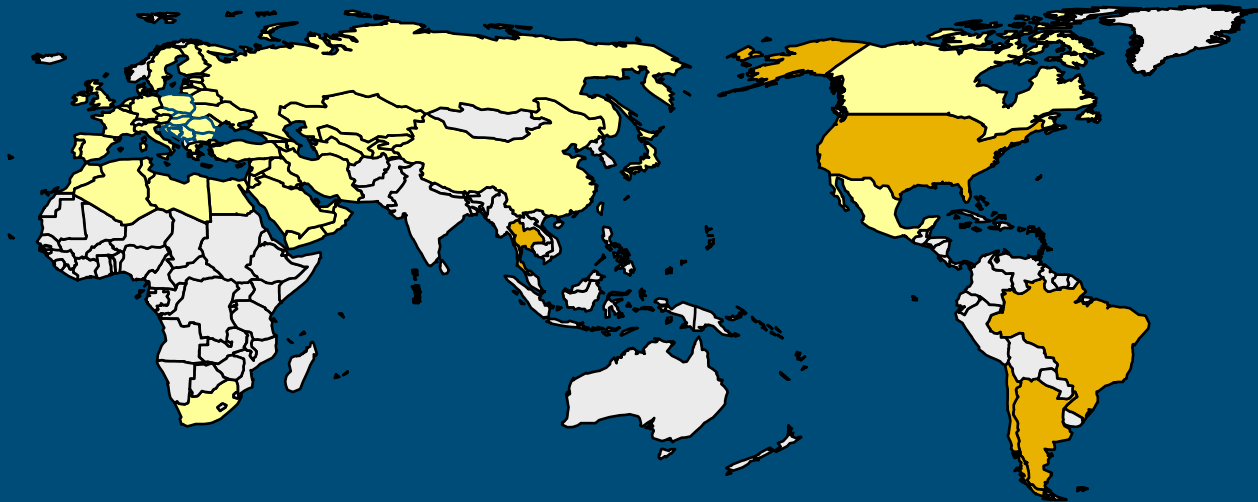
Belangrijkste handelsstromen eieren in EU

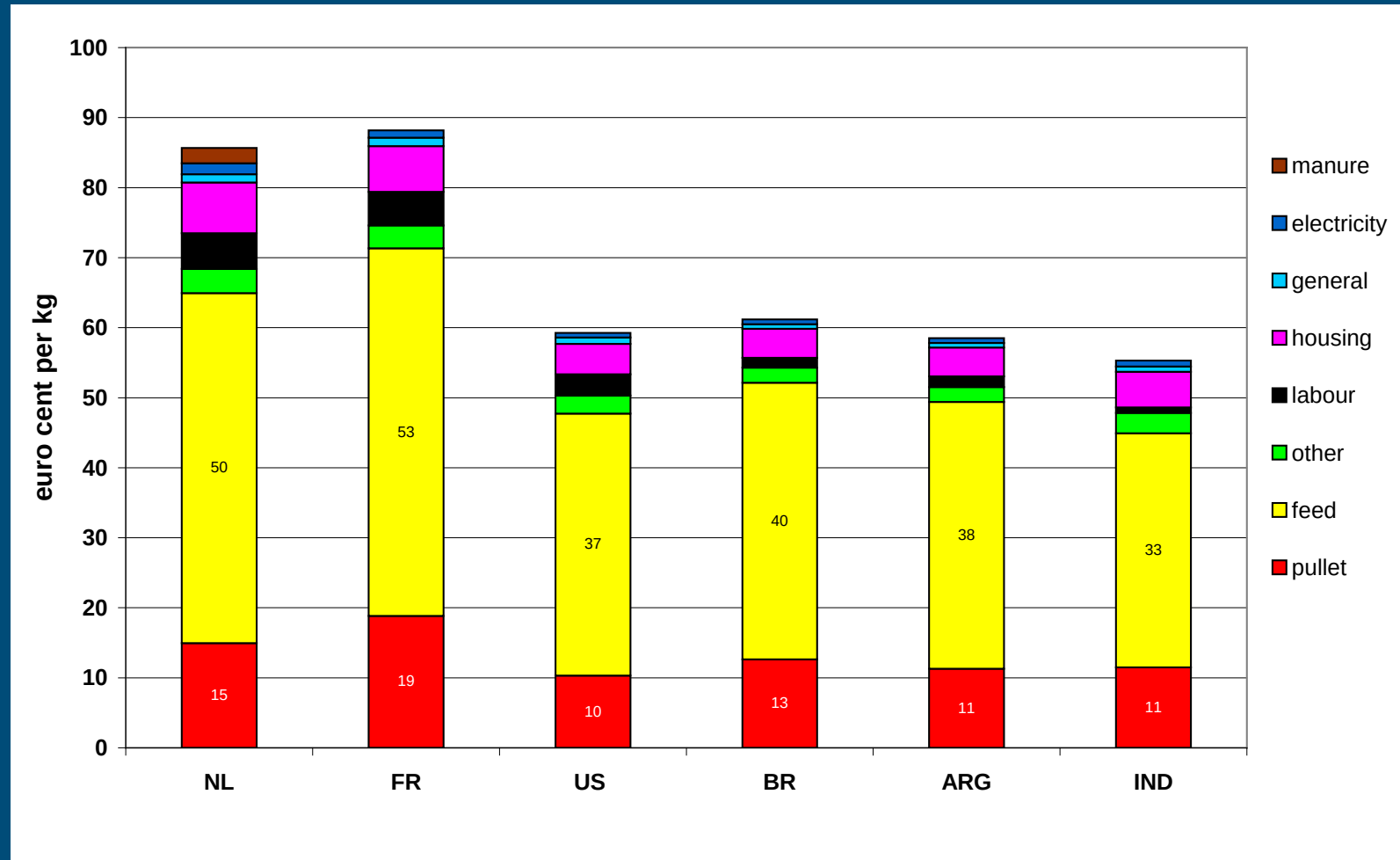
land	Zelf voor- zieningsgraad (% 2009)
NL	309
PL	121
ES	110
IT	105
DE	59 (69 in 2008)
UK	85
FR	88

4. Concurrentie met derde landen

Internationale concurrentie met
landen buiten de EU

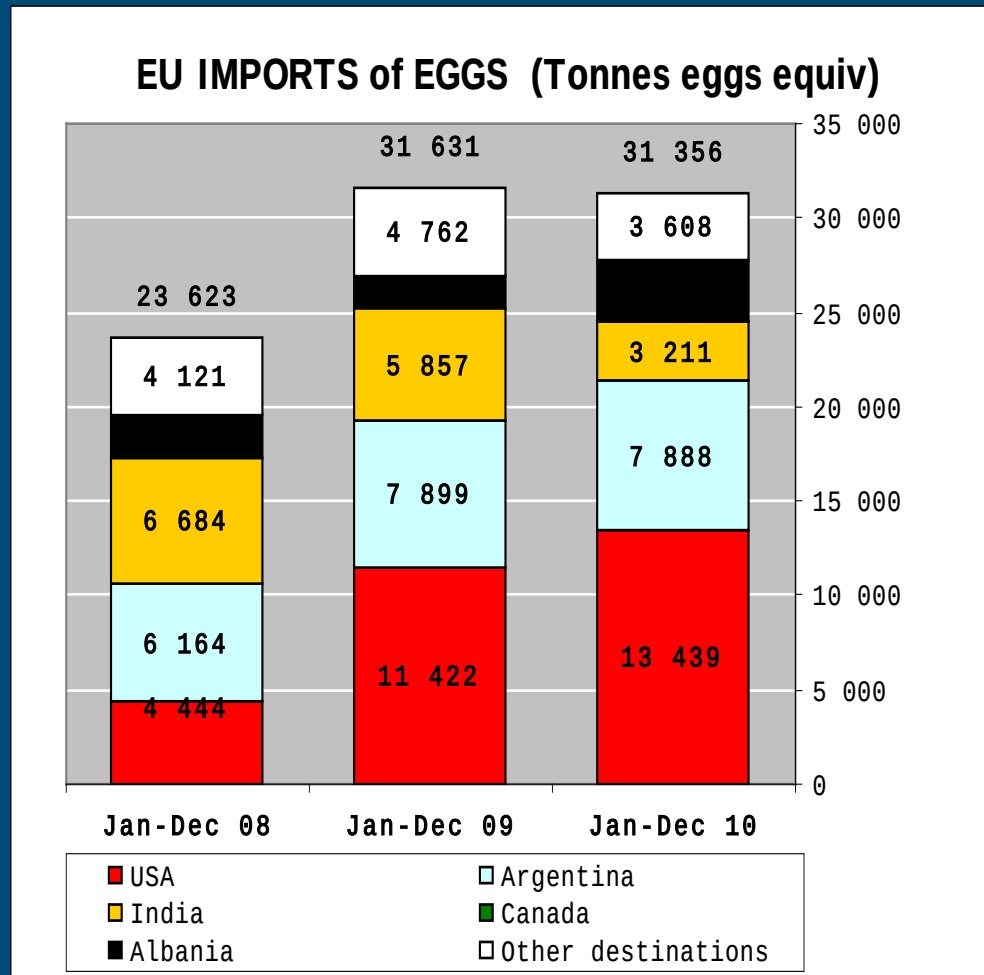
Kostprijs eieren 2008 derde landen, af boerderij (Eurocent/kg)

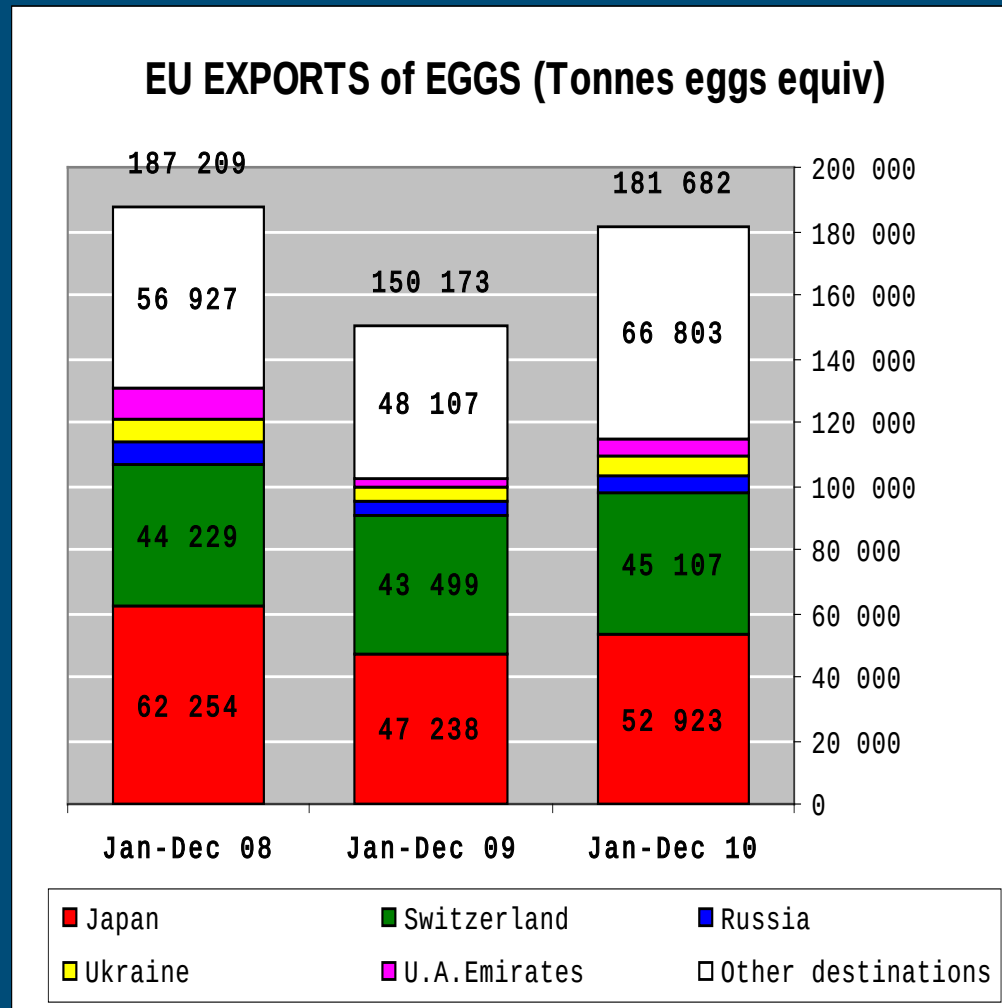
Derde landen

- Conventionele kooi huisvesting
- Geen / weinig aandacht voor dierenwelzijn
- Oppervlakte tussen 350 en 450 cm²
- Exportlanden eipoeder naar EU:
 - Argentina LEI rapport: 372 cm² (278 – 417 cm²)
 - India LR research: geen aandacht dierenwelzijn
 - USA UEP guidelines 432 cm² / Ban in California

EU27: Import ei- en eiproduct (tonnen ei equivalent)

EU27: Export ei- en eiproduct (tonnen ei equivalent)

5. Na Januari 2012.....

Na Januari 2012.....kooi eieren

- Niet alle bedrijven in EU zijn omgeschakeld
- Optimistisch scenario (EUWEP):
 - Jan. 2012 in EU 100 mln. hennen in traditionele kooien (ca. 30%).
- Alle kooi eieren krijgen code 3
 - Traditionele kooi / verrijkte kooi / kolonie huisvesting

Resultaat:

- Geen eerlijke concurrentie tussen EU landen
- Geen eerlijke concurrentie tussen bedrijven binnen een land

Na Januari 2012.....scharreleieren

- Meer aanbod scharreleieren in NL en omringende landen door omschakeling naar scharrelhouderij.
- Komt er extra vraag uit markt naar scharreleieren ?

Verschil in kostprijs:

- In Nederland kleiner verschil in kostprijs tussen eieren van kolonie huisvesting (minimum) en scharrelhuisvesting

Vrijhandel

- Na 2012 groter verschil in kostprijs tussen EU landen en rest van de wereld
- Toename met 8 tot 10%
- Bescherming aan de EU grens ?

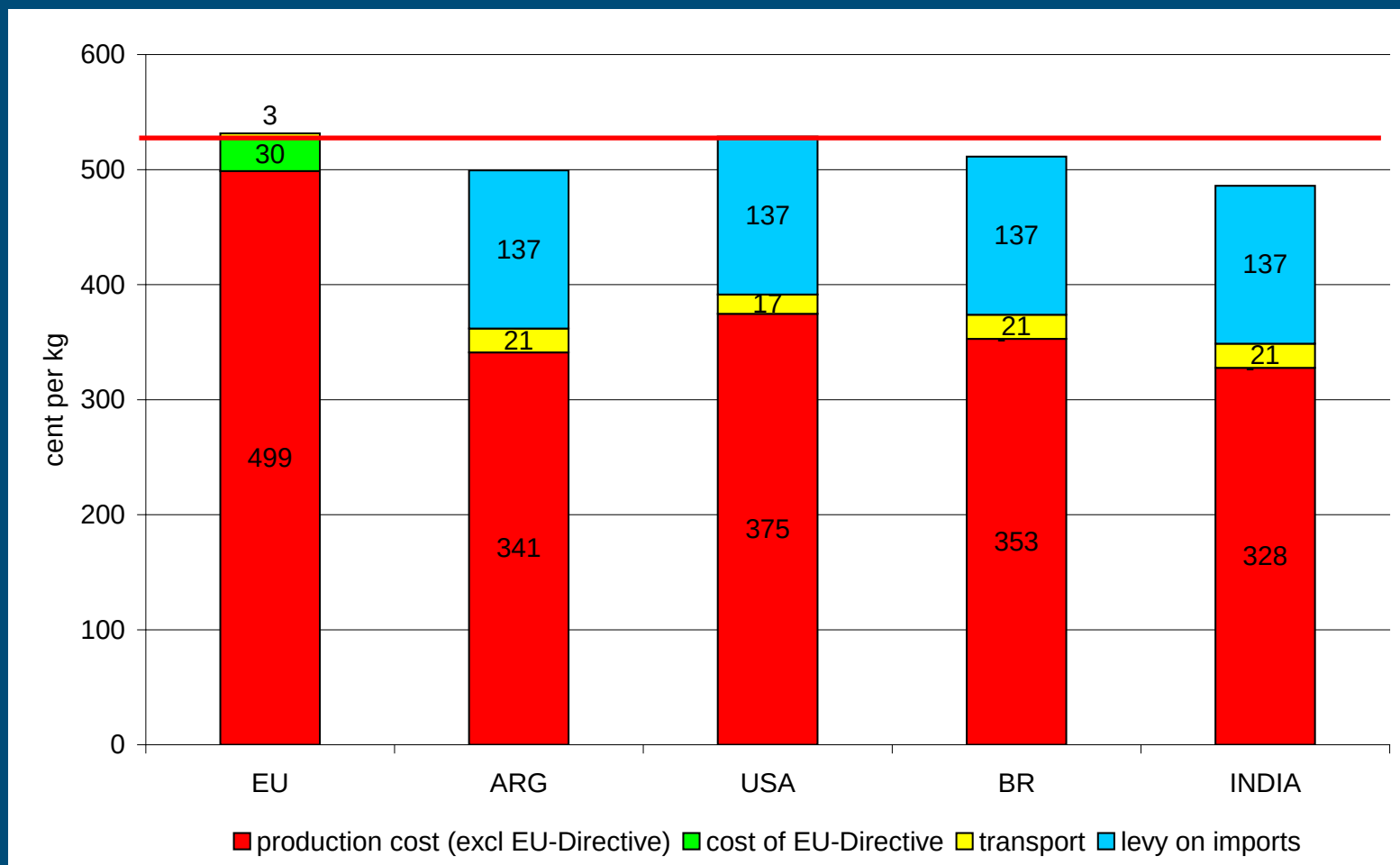
Gedroogd eiproduct: eipoeder

Lange houdbaarheid en lage transportkosten

Aanbiedingsprijs heeleipoeder in Frankfurt

indicatie voor situatie 2012 op basis van kostprijzen in 2008

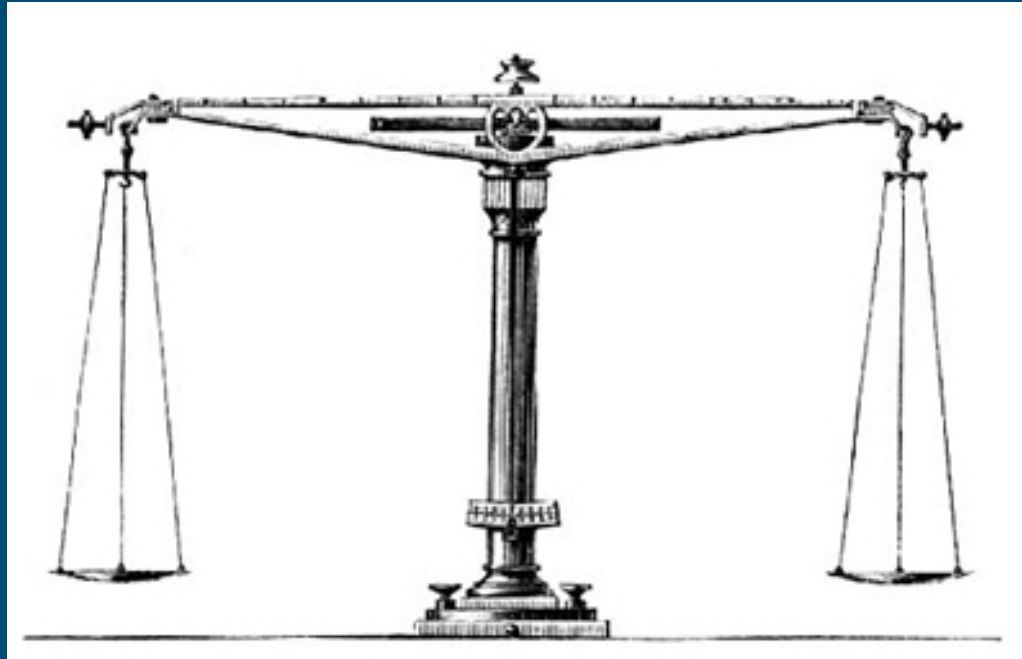

Free trade

Fair trade

Vrije handel

Eerlijke handel

Kosten voor
maatschappelijke wensen
(o.a dierenwelzijn)

Lagere
heffingen
WTO/Mercosur)

Conclusies: kansen en bedreigingen

- Kooi eieren: beperkte marktvraag in NW Europa
- Oneerlijke concurrentie tussen kooi systemen
- Scharreleieren: Omschakeling naar scharrelhouderij is 'bovenwettelijk' en gedreven door marktvraag
- Kansen consumptie eieren:
 - Vers
 - Veilig / traceerbaar
 - Dierenwelzijn (niet kooi)

Conclusies: kansen bedreigingen

- Export eieren en eiproducten naar derde landen: minder concurrerend.
- Invoer eiproducten uit derde landen: zal toenemen.
- Concurrentie met derde landen: geen 'level playing field'.
- Bedreigingen:
 - WTO / Mercosur accoord met lagere invoerheffingen
 - Meer / strengere regelgeving NL/EU o.a diermeel, gmo, fijnstof etc

Tot slot: duurzaamheid

Planet

- Milieu: Ammoniak / Fijnstof
- klimaatverandering (CO_2)
- GM gewassen

People

- Voedselveiligheid:
Salmonella / diermeel
- Dierenwelzijn

Profit

- Redelijk inkomen
- Eerlijke concurrentie

Duurzaamheid

Profit

Redelijk inkomen
Eerlijke concurrentie

Om een ontwikkeling naar een meer duurzame leghennenhouderij mogelijk te maken is een eerlijk inkomen nodig. De mogelijkheid tot bedrijfsonwikkeling is hierbij essentieel.

Bedankt voor uw aandacht

peter.vanhorne@wur.nl

www.lei.wur.nl

© Wageningen UR

